יום **ה**', **ה**' ב**טבת** תשס"ב (**20** בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"מרד החשמונאים":[סיום]

אישור האלוקי למרד החשמונאים...[המשך]

גם בת-קול אינה בהכרח קול פשוט הנשמע לאוזניים, אלא גם התעוררות פנימית נפשית-רוחנית גדולה. גם מלאכים אינם תמיד דווקא כפשוטם. המהר"ל מסביר, שנס פך השמן בא כאישור אלוקי למלחמתם של החשמונאים, וכתשובה למפקפקים בדרכם. וכך הוא כותב: *"ולפיכך נעשה הנס ע"י נרות המנורה, שיידעו שהכל היה בנס מן ה' יתברך, וכך המלחמה שהיו מנצחין ישראל היה מן ה' יתברך."* שהרי על נס השמן יש תמיהות רבות: לשם מה נחוץ היה הנס? הרי להלכה **מותר להדליק בשמן טמא אם אין שמן טהור**. ועוד: לולא התרחש הנס, לא היה נזק נורא. **הרי זה כמה שנים לא הדליקו נרות במקדש, לכן יחכו עוד כמה ימים עד שיבוא שמן טהור**. נוסף לכך, מדוע קבעו חג דווקא על נס זה וכי חסרים אנו נסים, הלא אנו מלומדים בניסים, ב"ה, וכי על כל נס נקבע חג?!

תשובתו של המהר"ל היא, שנס הנרות הוא אכן נס מיותר לכאורה ולא משמעותי מצד עצמו, אלא שהוא משמש מעין מחווה של הקדוש ברוך הוא לחשמונאים, **כדי לברר לעם כולו שמלחמת החשמונאים ביוונים היתה על-פי ה', ויד ה' היתה לעוזרם ולהצליח בידם, והכל, גם המלחמה, מעשה ה' הוא**. כנגד הטענות של מתנגדיהם, ה' עושה להם נס למען דעת שהוא שמח במעשיהם ומאשר את דרכם, שהרי אילולי כן לא היה עושה להם את נס הנרות. לדעת "המאירי" וה"פרי חדש", נקבע חנוכה לשמונה ימים – יום הראשון **על הגאולה ומציאת פך השמן**, ושאר הימים **על נס השמן**.

אך לשאר רבותינו, לא נקבע יום מיוחד על הנצחון. טעם הדבר הוא שכל עצמו של נס הנרות לא היה אלא כדי לומר שגם הנצחון הצבאי על היוונים היה נס! שהרי אף על פי שיכולים אנו להסביר כל קרב וכל שלב באופן הגיוני איסטרטגי, אין זה סותר שיד ה' עשתה זאת. **עצם רוח החכמה והגבורה להילחם שהופיעה אצל החשמונאים אחרי מאות שנים של חוסר עצמאות – גם הוא נס**! אלא שבסוג נס שכזה, אפשר להתעקש ולומר שאין זה נס והם לא נהגו כהלכה בזה שהתגרו ביוונים, ולכן עשה ה' את הנס הגלוי של פך השמן שדלק שמונה ימים כדי לגלות לעיני כל שהמאבק כולו ומעשה המרי והמלחמה – **הכל מעשה ה' הוא**.

קבלת העם את החשמונאים

ואז, לאחר שהחשמונאים לחמו ונצחו והצליחו, והעם ראה שה' איתם, קיבל אותם העם כמנהיגים, כדברי ר' יוסף קארו בספרו, "מגיד מישרים". אעפ"י שאחד מתנאי מינוי מלך הוא "אשר יבחר ה' אלוקיך בו" [דברים י"ז 15] אין זה חייב להיות דווקא ע"י הודעה נבואית, אלא אדם שה' מצליח בידו לפעול לישועת האומה – אין לך הוכחה גדולה יותר לבחירת ה' בו. לאט לאט, מתוך מסירות נפשם, ודרך מעשיהם והצלחותיהם, כבשו להם החשמונאים מקום בתודעת האומה, והאחים הנהיגו את העם בזה אחר זה: יהודה, ואחריו יונתן, ואחריהם שמעון, שלו כבר ניתן התואר "נשיא", והנהגת משפחת החשמונאים התבססה והתמסדה.
[סיום]

כניסת השבת (ב"ש): 16^{19}

צאת השבת (ב"ש): 17^{18}

יום נעים ושבת שלום!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותנו"

יום **ה**', **ה**' ב**טבת** תשס"ב (**20** בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

השבת קוראים בתורה את פרשת **"ויגש"** [בראשית מ"ד 18-מ"ז 28], בה מתוודע יוסף אל אחיו:
"ויאמר יוסף ... אני יוסף! העוד אבי חי..."

כניסת השבת (ב"ש): 16[19]

צאת השבת (ב"ש): 17[18]

יום נעים ושבת שלום!

הדף מוקדש לרפואתו השלמה של בנֵנו יצחק יוסף הכהן בן ביילע זלאטע בתוך שאר חולי ישראל